
[2023-22-RE](#)

Causa 2023-22-RE

(Felisberto Da Graça c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 163-2023. Recurs d'empara

Aute del 12 de juny del 2023

BOPA núm. 80, del 21 de juny del 2023

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 30 de maig del 2023, per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 18 de maig del 2023 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2023-22-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 18 de maig del 2023;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Arguments de la recurrent

- En primer lloc, la recurrent insisteix en què no ha tingut l'oportunitat de tenir accés a la jurisdicció, perquè la resposta a les seves peticions en les decisions dels tribunals ordinaris ha estat molt limitada i succinta, i en aquest sentit no és suficient per considerar que se li ha respectat el seu dret a la jurisdicció.

- Discrepa de l'argumentació emprada pel Tribunal Constitucional en el seu fonament de dret 3.6 de l'aute impugnat i al·lega que l'argumentació dels tribunals ordinaris ha de ser expressa, i no pot ser mai implícita, com la de la Sala Penal, ja que en aquest cas es vulnera el dret al recurs.

- Afegeix que la Sala Penal hagués hagut de respondre a cadascun dels seus arguments i no remetre's a allò que havia resolt el Tribunal de Corts. Aquesta manera de fer, ha situat a aquesta part en una clara posició d'indefensió material efectiva.

- Així mateix, retreu al Tribunal Constitucional haver fet una valoració genèrica i no haver entrat a analitzar de manera detallada una per una totes i cadascuna de les vulneracions invocades.

- Per tant, el Tribunal Constitucional no ha contestat totes les vulneracions identificades, quan es demanava una resposta explícita a totes i cadascuna d'elles.

- Per aquests motius, demana que es revoqui l'aute d'inadmissió a tràmit del 18 de maig del 2023, que s'admeti a tràmit el recurs d'empara 2023-22-RE, i, que en el seu dia, s'atorgui l'empara sol·licitada, es declari la vulneració dels drets esmentats, s'anul·lin les resolucions impugnades, s'adoptin les mesures per restaurar el seu dret fonamental a la jurisdicció vulnerat, d'acord amb allò que preveu l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, i es declari la responsabilitat del poder judicial de l'Estat per l'error comès.

2. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

2.1. La part recurrent en súplica formula el seu escrit, que aconsegueix tots els requisits formals, sense aportar cap element de fet ni de dret ni nova argumentació de classe alguna que possibiliti una reconsideració per part d'aquest Tribunal de la resolució recorreguda. Aquest Tribunal ha declarat en nombroses i uniformes resolucions sobradament conegudes, que la interposició d'un recurs de súplica exigeix, per la coincidència entre l'òrgan judicial *a quo* que ha dictat la resolució recorreguda i l'òrgan judicial *ad quem* que ha de dictar la nova decisió resolent el recurs, una aportació de fets nous o de noves argumentacions de dret. La seva raó d'existir consisteix en el fet que el Tribunal pugui reconsiderar la seva primera decisió. I ho ha de fer procurant evitar el simple biaix confirmatori, és a dir, ponderant amb deteniment l'escrit de la part recurrent i cercant en ell els eventuals nous elements de dret o de fet que el duguin a una reposició de la resolució recorreguda. En cas contrari, el recurs decau per la seva pròpia naturalesa.

2.2. El recurs se centra en atribuir a les resolucions impugnades -directament a l'aute dictat per aquest Tribunal inadmetent a tràmit el recurs d'empara i indirectament als autes de la jurisdicció ordinària denunciats en empara- que no estan degudament fonamentades en Dret. Afirmar que la decisió del Tribunal de Corts i la de la Sala Penal es basen en una fonamentació "*limitada i succinta i en aquest sentit no és suficient*". Per contra, aquest Tribunal la va considerar i segueix considerant-la suficient, perquè, en primer terme, no la valora com a limitada, ni succinta i, en segon terme, perquè encara que fos així, d'acord amb una constant jurisprudència d'aquest Tribunal i del Tribunal Europeu dels Drets Humans, si és suficient no importa que sigui parca ni exigua ni lacònica ni sòbria. La recurrent entén igualment que la fonamentació de les decisions no pot ser implícita, sinó que ha de ser expressa. Novament s'aparta dels criteris jurisprudencials ja al·ludits, segons els quals la fonamentació pot ser implícita -que és el contrari d'explícita, però no de tàcita- i ho pot ser "*per remissió*", sense que deixi de ser expressa. L'única cosa que la llei proscriu és que l'argumentació

sigui tàcita, és a dir, que, segons l'etimologia d'aquesta paraula, sigui callada en el sentit de no expressada o d'inexistent.

2.3. En darrer terme, el recurs de súplica addueix que aquest Tribunal Constitucional tampoc "*ha entrat a analitzar de manera detallada una per una totes i cadascuna de les vulneracions invocades en el nostre recurs d'empara, i per tant no ha contestat a totes les vulneracions identificades per aquesta part*". En aquest punt, la recurrent també incorre en una apreciació inexacta. En efecte, el Tribunal Constitucional -com la demandant d'empara afirma- constitueix la instància jurisdiccional superior. No s'integra en els òrgans de la jurisdicció ordinària. No és un tribunal suprem ni un tribunal de cassació. La seva funció se circumscriu a la jurisdicció constitucional. Ha de complir el mandat constitucional -article 86.2 de la Constitució- segons el qual les seves resolucions han de ser motivades. No és en canvi un òrgan consultiu que hagi de donar resposta puntual a totes les qüestions que se li plantegin. Ha de resoldre les pretensions de les parts, raonant i fonamentant jurídicament la seva decisió. Tot això, però, només això. Ho va fer d'aquesta manera en l'aute d'inadmissió del recurs d'empara que ara és objecte de recurs de súplica i ho segueix efectuant en aquesta resolució.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica formulat per la representació processal de la Sra. Paula Cristina Felisberto Da Graça contra l'aute del Tribunal Constitucional del 18 de maig del 2023 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2023-22-RE.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal de Corts, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de juny del 2023.

Jean-Yves Caullet
President

Joan Manel Abril Campoy
Vicepresident

Dominique Rousseau
Magistrat

Josep-D. Guàrdia Canela
Magistrat

